

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor rozprawy: mgr Małgorzata GAŚSIOR

Temat rozprawy: Możliwości użycia sił okrętowych Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej w zwalczaniu zagrożeń bezpieczeństwa Unii Europejskiej

Promotor rozprawy: dr hab. Katarzyna WARDIN, prof. AMW

Promotor pomocniczy: dr Teresa USEWICZ

Zachodzące zmiany w ostatniej dekadzie w środowisku bezpieczeństwa Unii Europejskiej ukazały, jak szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa Wspólnoty mają akweny morskie, które na skutek m.in. procesów politycznych i społeczno-gospodarczych, zachodzących w sąsiednich regionach Unii Europejskiej, stały się obszarami występowania szeregu negatywnych w skutkach zagrożeń.

Podjęte badania w ramach niniejszej rozprawy doktorskiej pokazały, że ze względu na skalę a także rejon występowania, kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej mają takie zagrożenia jak terroryzm morski, piractwo morskie i przestępczość zorganizowana związana z nielegalną migracją, które łączą w sobie ryzyko negatywnych oddziaływań gospodarczych, ale także społeczno-kulturowych. Fakt występowania wspomnianych zagrożeń bezpieczeństwa na akwenach o żywotnym znaczeniu dla Unii Europejskiej, stał się czynnikiem determinującym Wspólnotę do podejmowania operacji reagowania kryzysowego.

W związku z tym, że fundamentem podejmowanych działań były siły okrętowe udostępniane przez państwa członkowskie, głównym problemem badań stało się udzielenie odpowiedzi na pytanie, jakie siły okrętowe powinna posiadać Marynarka Wojenna Rzeczypospolitej Polskiej, aby móc aktywnie uczestniczyć w operacjach morskich Wspólnoty, a tym samym realizować zobowiązania wynikające z członkostwa?

Przeprowadzony proces badawczy umożliwił zaprezentowanie wyników badań w czterech częściach rozprawy doktorskiej. We wstępie zaprezentowano główne założenia metodologiczne podejmowanych badań, a w zakończeniu kluczowe wnioski.

Badania podjęte w ramach pierwszego rozdziału dysertacji skoncentrowane były na poznaniu koncepcji Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej, będącej formalną i zinstytucjonalizowaną podstawą aktywności Wspólnoty na arenie międzynarodowej. W tej części dysertacji zaprezentowano także katalog działań podejmowanych przez Wspólnotę w postaci misji cywilnych i operacji wojskowych.

Wyniki badań zaprezentowane w ramach drugiego rozdziału rozprawy umożliwiły poznanie środowiska morskiego Unii Europejskiej, w tym uwarunkowań morskiego wymiaru bezpieczeństwa Wspólnoty. Analizy i syntezy przeprowadzone w tej części rozprawy pozwoliły na określenie, ale także eksplorację i ocenę kluczowych zagrożeń bezpieczeństwa Unii, jakimi były terroryzm morski, piractwo morskie i przestępczość zorganizowana.

Kontynuowany proces badawczy w trzeciej części rozprawy koncentrował się na poznaniu podejmowanych przez Wspólnotę operacji reagowania kryzysowego, a który umożliwił zaprezentowanie ich przebiegu i skutków. Wnikliwa analiza operacji morskich Unii Europejskiej pozwoliła na zaprezentowanie sił użytych w ramach tych działań, ale także katalogu zadań przezeń realizowanych.

Wyniki badań zaprezentowane w ostatnim rozdziale dysertacji umożliwiły określenie obszaru Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej, jako obszaru potencjalnego zaangażowania Rzeczypospolitej Polskiej. W tym rozdziale poddano analizie i ocenie dotychczasowe zaangażowanie sił okrętowych Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej, ale także wskazano przyczyny jego ograniczonego charakteru. Wyniki przeprowadzonych badań sondażowych umożliwiły także wskazanie sił okrętowych predystynowanych do działań na morzu w ramach operacji reagowania kryzysowego, związanych ze zwalczaniem terroryzmu morskiego, piractwa morskiego i przestępczości zorganizowanej.

Summary

The possibility of using the Polish Navy related to combating the European Union threats

Author: Małgorzata GAŚSIOR

Thesis supervisor: dr hab. Katarzyna WARDIN

Developments in the last decade in the European Union's security environment have shown the importance of sea basins, which, as a result of political and socio-economic processes occurring in neighboring regions of the European Union, have become areas of occurrence a number of negative threats particularly important for common security.

The undertaken studies in the doctoral dissertation have shown that, because of the scale and the area of occurrence, the threats of maritime terrorism, maritime piracy and crime organized in relation to irregular migration, are crucial for the security of the European Union, especially for the fact that they combine the risk of negative economic and socio-cultural impacts. The fact that these security risks have been mentioned on vital sea basins for the European Union has become a determining factor for the Community to undertake emergency response operations. In the view of the fact that the main efforts were undertaken by marine forces, which were made available for the Community by the Member States, the main problem of the research was concentrated on answering the question what kind of the naval forces should the Republic of Poland possess in order to be able to participate actively in the Community maritime operations and thus to fulfill the obligations arising from the membership in the European Union?

The research process led to the presentation of research results in the introduction, where the methodology of the dissertation was presented, four chapters and the conclusion with final deductions were presented.

The studies undertaken in the first chapter of the dissertation focused on understanding the concept of the Common Security and Defence policy of the European Union, the formal and institutionalized foundation of the Community activities in the international arena. This part of the dissertation presents also a catalogue of actions undertaken by the Community in the form of civilian missions and military operations.

The results of the studies presented in the second chapter showed the European Union's marine environment, including the maritime security dimension of the Community. The analyses and synthesis carried out in this part enabled the defining, but also the exploration and

assessment of the key security threats of the Union, namely maritime terrorism, maritime piracy and organized crime.

The continuation of the research process in the third chapter focused on cognition of the Community's emergency response operations, which enabled the presentation of their progress and effects. The thorough analysis of the European Union's maritime operations has allowed to present the forces used in these activities and a catalogue of the tasks they pursue.

The results of the studies presented in the last chapter of the dissertation enabled the identification of the area of the Common Security and Defence policy of the European Union as an area of potential involvement of the Polish Republic. The author analyzed and evaluated the existing engagement of the Polish Naval Forces in this chapter, but also indicated the reasons for its limited nature. The results of the surveys have also enabled the indication of Naval Forces predestinated to offshore operations in the framework of crisis response operations related to the fight against maritime terrorism, maritime piracy and organised crime.

The conclusion summarizes the dissertation and its methodological assumptions, it also shows the possible future directions for the further research in the subject of the Common Security and Defence policy of the European Union and the threats of the Community maritime security.